

بسمه تعالی

سازمان حفاظت محیط زیست

" تفاهم نامه همکاری مشترک مابین سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری "

در راستای اصل پنجاهم قانون اساسی و تحقق اهداف سند چشم انداز بیست ساله و به منظور توسعه طبیعت گردی پایدار و تقویت زیرساختارهای کشور در حوزه گردشگری و محیط زیست، این تفاهم نامه مابین معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری منعقد می گردد.

ماده ۱- اهداف تفاهم نامه

- ۱-۱- توسعه همکاری های فی مابین به منظور رفع مشکلات موجود در حوزه طبیعت گردی کشور
- ۲-۱- سیاست گذاری و هماهنگی در زمینه توسعه طبیعت گردی به منظور بهره برداری خردمندانه مبتنی بر اصول و مبنای توسعه پایدار و ظرفیت قابل تحمل محیط زیست کشور
- ۳-۱- اشاعه فرهنگ زیست محیطی و طبیعت گردی همسو با حفاظت از منابع زیستی
- ۴-۱- هماهنگی و بهره برداری از ظرفیت های دو سازمان به منظور پیشبرد اهداف کلان طبیعت گردی کشور
- ۵-۱- اعمال تدابیر لازم جهت مشارکت جوامع محلی در طرح ها و پروژه های توسعه طبیعت گردی
- ۶-۱- تسهیل در صدور مجوزهای لازم به منظور ورود گردشگران در قالب تورهای طبیعت گردی به مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست در چارچوب ضوابط و مقررات مربوطه

ماده ۲- چارچوب همکاری های مشترک

- ۱-۲- همکاری در تدوین سیاست های توسعه طبیعت گردی در کشور در چارچوب وظایف قانونی دو دستگاه
- ۲-۲- همکاری در تدوین، اصلاح و بازنگری ضوابط و قوانین مرتبط با طبیعت گردی
- ۳-۲- فراهم نمودن زمینه سرمایه گذاری بخش های غیردولتی در صنعت طبیعت گردی کشور و ایجاد زیرساخت های بنیادی با رعایت نظام حقوقی حاکم بر مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست به منظور توسعه طبیعت گردی مناطق یادشده
- ۴-۲- همکاری در زمینه شناسایی، معرفی، ثبت و حفاظت میراث فرهنگی و طبیعی کشور در سطح ملی و بین المللی در چارچوب کنوانسیون حمایت از میراث جهانی و تبصره ماده ۲ قانون تشکیل میراث فرهنگی و گردشگری و آیین نامه اجرایی آن
- ۵-۲- همکاری در معرفی مناطق نمونه گردشگری کشور با حفظ اختیارات قانونی هر یک از دستگاه ها

سازمان حفاظت محیط زیست

- ۶-۲- برنامه‌ریزی به منظور اشتغال‌زایی جوامع محلی و گسترش فرهنگ بومی از طریق اجرای طرح‌ها و پروژه‌های طبیعت‌گردی در کشور و مدیریت زیست‌بومی در امر حفاظت از مناطق تحت‌مدیریت و جاذبه‌های طبیعت‌گردی کشور
- ۷-۲- راه‌اندازی گروه‌های علمی مشترک به منظور استفاده از نظرات کارشناسی در طراحی و اجرای پروژه‌های تحقیقاتی مرتبط با طبیعت‌گردی پایدار
- ۸-۲- شناخت ظرفیت‌های نوین طبیعت‌گردی و تهیه بانک اطلاعاتی از جاذبه‌های گردشگری کشور
- ۹-۲- همکاری در ساماندهی و بهره‌برداری از ظرفیت‌های طبیعت‌گردی قرق‌های اختصاصی
- ۱۰-۲- همکاری مشترک در جهت تأسیس موزه‌های تاریخ طبیعی و استفاده از ظرفیت‌های موزه‌های میراث فرهنگی برای نمایش و معرفی آثار طبیعی (تاکسیدرمی، فسیل، سنگ و کانی، گیاهی و ...)
- ۱۱-۲- هدایت فعالیت‌های شکار و صید از وضعیت موجود به سمت سیاست‌های جایگزین شکار مجازی و ورزشی
- ۱۲-۲- طراحی و اجرای پروژه‌های پژوهشی و کاربردی مشترک
- ۱۳-۲- همکاری در برگزاری دوره‌های تخصصی آموزش طبیعت‌گردی و کارگاه‌های آموزشی با اصول محیط‌زیستی
- ۱۴-۲- همکاری در معرفی و ثبت کنوانسیون طبیعت‌گردی پیشنهادی جمهوری اسلامی ایران در مجامع بین‌المللی
- ۱۵-۲- همکاری در راستای تهیه و تدوین اطلس طبیعت‌گردی کشور
- ۱۶-۲- همکاری در حفاظت و بهره‌برداری تفریحی از غارهای کشور در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه
- ۱۷-۲- همکاری در شناسایی، حفاظت، مدیریت و ثبت جهانی ژئوپارک‌های کشور
- ۱۸-۲- همکاری در تحقق اهداف، سیاست‌ها و الزامات بین‌المللی مرتبط دو سازمان
- ۱۹-۲- تدوین و ابلاغ دستورالعمل‌های اجرایی مشترک
- ۲۰-۲- همکاری در تدوین دستورالعمل تخصصی تهیه گزارشات ارزیابی زیست‌محیطی طرح‌های گردشگری
- ۲۱-۲- برگزاری سمینارها و همایش‌های مشترک در راستای اهداف تفاهم‌نامه
- ۲۲-۲- همکاری در تدوین طرح حفاظت و مدیریت مناطق ویژه طبیعت‌گردی کشور
- ۲۳-۲- همکاری در آموزش کارشناسان و بازرسان ذیربط دو سازمان در زمینه‌های زیست‌محیطی و میراث‌فرهنگی
- ۲۴-۲- همکاری در آموزش و فرهنگ‌سازی عمومی از طریق تولید برنامه با همکاری سازمان صدا و سیما و رسانه‌های عمومی

ماده ۳- تعهدات سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

- ۱-۳- نظارت، ساماندهی و بهبود وضعیت زیست‌محیطی (مدیریت سبز) مراکز تفریحی-توریستی
- ۲-۳- تدوین شرایط و دستورالعمل‌های تخصصی مرتبط در چارچوب وظایف قانونی
- ۳-۳- تأمین بودجه و اعتبارات کافی و مورد نیاز برای اجرای طرح‌ها و برنامه‌های طبیعت‌گردی پایدار در کشور

سازمان حفاظت محیط زیست

- ۳-۴- همکاری در حفظ و نگهداری اجزای تنوع زیستی اعم از گیاهی، جانوران خشکی زی و آبزیان واقع در باغ‌ها، برکه‌ها، موزه‌ها، کاخ‌ها و سایر اماکن تاریخی
- ۳-۵- تهیه و معرفی بسته‌های سرمایه‌گذاری برای هریک از مناطق برحسب اولویت مناطق از لحاظ جذب گردشگر
- ۳-۶- حفاظت از محدوده‌های طبیعی واقع در پیرامون اماکن تاریخی و فرهنگی تحت مدیریت سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
- ۳-۷- برنامه‌ریزی به منظور اشتغال‌زایی جوامع محلی و انجام آموزش‌های لازم در جهت گسترش فرهنگ بومی از طریق اجرای طرح‌ها و پروژه‌های طبیعت‌گردی در کشور
- ۳-۸- تاکید بر انجام مطالعات ارزیابی اثرات زیست‌محیطی طرح‌ها و پروژه‌های گردشگری مشمول انجام مطالعات ارزیابی، قبل از اجرا مطابق با ضوابط شورای عالی حفاظت محیط زیست
- ۳-۹- پیاده‌سازی نظام مدیریت سبز در سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و کلیه واحدهای تابعه براساس ماده ۱۹۰ قانون برنامه پنجم توسعه و شاخص‌های مدیریت سبز
- ۳-۱۰- در نظر گرفتن فناوری‌های نوین زیست‌محیطی در طراحی طرح‌ها و پروژه‌های گردشگری براساس شاخص‌های توسعه پایدار محیطی
- ۳-۱۱- تأمین بودجه و امکانات لازم جهت تشکیل و تجهیز گروه‌های گشت و نظارت بر مراکز خدمات رفاهی بین‌راهی به منظور ساماندهی وضعیت زیست‌محیطی محدوده‌های پیرامونی (شعاع اثر) این مراکز

ماده ۴- تعهدات سازمان حفاظت محیط زیست

- ۴-۱- ارزیابی و ارائه گزارشات نظارتی بر وضعیت زیست‌محیطی مراکز تفریحی - توریستی موجود
- ۴-۲- تدوین شرایط و دستورالعمل‌های تخصصی مرتبط در چارچوب وظایف قانونی
- ۴-۳- اجرای توأمان برنامه‌های حفاظتی، احیائی و طبیعت‌گردی بر اساس ظرفیت‌برد مناطق تحت مدیریت سازمان
- ۴-۴- تهیه و تدوین دستورالعمل‌ها و ضوابط طبیعت‌گردی در مناطق تحت مدیریت سازمان به منظور اجرایی کردن طرح‌های جامع مدیریت مناطق
- ۴-۵- تهیه طرح‌های مدیریت توجیهی و تفصیلی برای مناطق تحت مدیریت سازمان و تالاب‌های مهم کشور به منظور تحقق استفاده‌های چندجانبه آموزشی، پژوهشی و تفریحی
- ۴-۶- همکاری در حفظ اماکن تاریخی و فرهنگی واقع در مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست
- ۴-۷- تعیین ضوابط و مقررات لازم جهت حفاظت و احیاء سیمای طبیعی و اجزای تنوع زیستی مناطق طبیعت‌گردی کشور و جلوگیری از هرگونه ورود و خروج اجزای تنوع زیستی در این مناطق
- ۴-۸- تسهیل نظارت و بازدید کارشناسان سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری از محوطه‌ها و اماکن تاریخی که در مناطق حفاظت شده سازمان حفاظت محیط زیست واقع شده‌اند
- ۴-۹- نظارت و بازرسی دوره‌ای از مناطق مستعد طبیعت‌گردی جهت بررسی وضعیت زیست‌محیطی مناطق مطابق

سازمان حفاظت محیط زیست

با مقررات و استانداردهای زیست محیطی
۱۰۰۴- نظارت بر حسن اجرای تعهدات زیست محیطی طرحها و پروژههای ارزیابی شده

ماده ۵- نحوه اجرای تفاهم نامه

برای تحقق مفاد تفاهم نامه، "کمیته راهبری" با عضویت نمایندگان ارشد طرفین با هدف برنامه ریزی، هدایت، پیگیری و نظارت بر اجرای مطلوب تفاهم نامه تشکیل می شود. بدیهی است دستورالعمل اجرایی هر کدام از محورهای اشاره شده متناسب با ضوابط و مقررات ازسوی کمیته راهبری تهیه و پس از تأیید طرفین برای اجرا به واحدها و مراجع ذیربط ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۱- رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست یا نمایندگان تام الاختیار آنها در هر زمان مسؤول حسن اجرای تفاهم نامه می باشند.

تبصره ۲- هر نوع اقدام اجرایی در راستای محورهای این تفاهم نامه که نیازمند تأمین مالی و زمان بندی می باشد در قالب یک قرارداد جداگانه تنظیم و اجرا خواهد شد.

تبصره ۳- معاون گردشگری به عنوان نماینده تام الاختیار سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و معاون محیط زیست طبیعی به عنوان نماینده تام الاختیار سازمان حفاظت محیط زیست در کمیته راهبری تعیین می شوند.

تبصره ۴- طرفین موافقت نمودند که براساس گزارشهای پیشرفت کار توسط کمیته موضوع ماده ۵ این تفاهم نامه و تسریع در تحقق اهداف و عندالزوم تصحیح فرایند انجام فعالیتها، هرساله نشست مشترکی بین مقامات دو دستگاه تشکیل شود.

ماده ۶- مدت تفاهم نامه

نظر به اهمیت موضوعات مورد علاقه طرفین و حصول نتایج بلندمدت، این تفاهم نامه از تاریخ امضاء به مدت ۵ سال معتبر است و در صورت عدم مخالفت کتبی طرفین تفاهم، مجدداً قابل تمدید است.

ماده ۷- این تفاهم نامه در ۷ ماده و ۴ تبصره در دو نسخه که هر دو حکم واحد دارد تنظیم و در تاریخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۲ به امضاء رسید و طرفین پای بندی خود را به مفاد این تفاهم نامه از تاریخ امضاء اعلام می دارند.

مسعود سلطانی فر

معاون رئیس جمهور

و رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

۹۳/۲/۲۲

معصومه ابتکار

معاون رئیس جمهور

و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست